

Malmö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Högaholmsskolan
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Högaholmsskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Malmö kommun under höstterminen 2016. Högaholmsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 13 och 15 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

Enligt skolenhetens egen sammanställning varierar andelen elever i årskurs 3 som når godtagbara kunskaper i ämnena svenska och matematik under perioden 2012–2015. I ämnet svenska är det som högst 95 procent (2015) och som lägst 52 procent (2014). I ämnet matematik varierar andelen elever som når godtagbara kunskaper mellan som lägst 56 procent (2013) till 78 procent (2015). För de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena redovisar skolenheten resultat från år 2014 och 2015. År 2014 når 91 procent av eleverna de nationella målen i de naturorienterande ämnena, och år 2015 ökar andelen elever som når de nationella målen i dessa ämne till 96 procent. År 2014 når 93 procent av eleverna de nationella målen i de samhällsorienterande ämnena. År 2015 sjunker andelen elever som når de nationella målen i dessa ämne till 76 procent.

Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven i matematik för elever i årskurs 3 har skolenheten läsåret 2015/2016 lägre andel elever som uppnår kravnivån jämfört med kommunen och riket i samtliga delprov. Andelen elever som uppnår kravnivån ligger mellan som lägst 35 procent på delprovet skriftliga räknemetoder, och som högst 67 procent på delprovet muntlig kommunikation.

Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven i svenska för elever i årskurs 3 har skolenheten läsåret 2015/2016 lägre andel elever som uppnår kravnivån jämfört med kommunen och riket i samtliga delprov. Andelen elever som uppnår kravnivån i ämnet svenska ligger mellan som lägst 58 procent på delprovet skriva: berättande text, och som högst 85 procent på delproven tala: muntlig uppgift, enskild högläsning och enskilt textsamtal.

Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven i svenska som andraspråk för elever i årskurs 3 läsåret 2015/2016 uppnår en högre andel elever jämfört med riket minst kravnivån i delproven läsa: faktatext, läsa: enskild högläsning och läsa: enskilt textsamtal.

En lägre andel elever jämfört riket når minst kravnivån i delproven tala: muntlig uppgift, skriva: berättande text och skriva: stavning och interpunktion. För delprovet läsa: berättande text finns inget resultat för skolenheten. Andelen elever som uppnår kravnivån i ämnet svenska som andraspråk är som lägst 65 procent på delproven skriva: berättande text och skriva: stavning och interpunktion, och som högst 77 procent på delproven tala: muntlig uppgift, läsa: enskild högläsning och läsa: enskilt textsamtal.

Årskurs 6

Enligt skolenhetens egen sammanställning varierar andelen elever som minst når betyget E i årskurs 6 mellan olika ämnen åren 2014 och 2015. År 2014 uppnår samtliga elever minst godtagbara kunskaper i ämnet slöjd. Andelen elever i övriga ämnen som når minst betyget E varierar mellan som högst 98 procent i ämnet bild och som lägst 63 procent i ämnet matematik. År 2015 varierar andelen elever som når minst betyget E mellan som högst 100 procent i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap och svenska, och som lägst 25 procent i ämnet svenska som andraspråk. Enligt nationell statistik varierar andelen elever som år 2016 uppnår minst betyget E mellan som högst 100 procent i ämnena bild, modersmål, musik, slöjd och svenska, och som lägst 60 procent i ämnet matematik. Nationell statistik för läsåret 2015/2016 visar att den genomsnittliga betygspoängen per ämne vårterminen 2016 varierar mellan som lägst 8,2 poäng i ämnet matematik och som högst 14,5 poäng i ämnet slöjd.

Enligt nationell statistik över resultaten på de nationella ämnesproven för elever i årskurs 6 har skolenheten läsåret 2015/2016 en lägre genomsnittlig provbetygspoäng på ämnesproven i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk än kommunen och riket. De genomsnittliga provbetygspoängen vid Högaholmsskolan är i engelska 10,4 (riket 14,9), i matematik 6,6 (riket 12,8), i svenska 9,3 (riket 13,2) och i svenska som andraspråk 4,2 (riket 8,3).

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde Skolenkäten för elever i årskurs 5, en enkät för pedagogisk personal, en enkät för vårdnadshavare till elever i grundskolan och en enkät för vårdnadshavare till elever i förskoleklass våren 2016. Resultatet av enkäterna för vårdnadshavare till elever i förskoleklass och för vårdnadshavare till elever i grundskola samt enkäten för pedagogisk personal redovisas för varje frågeomgång och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning, och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning. Skolenkäten för elever årskurs 5 redovisas i form av medelvärden (0–10).

Ett högt medelvärde indikerar en positiv uppfattning. Skolenhetens index och medelvärden på Skolenkäten kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med resultatet för samtliga skolor som medverkade i samma enkätomgång.

På grund av för få svarande finns det inte något enkätresultat för Högalmskolors pedagogiska personal.

Elevernas uppfattning rörande studiero ger ett medelvärde på 5,2 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters medelvärde som är 6,3. För vårdnadshavare till elever i grundskolan (26 svarande) är indexvärdet för studiero 5,4. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande skolenheter är 6,1. För vårdnadshavare till barn i förskoleklass (5 svarande) är indexvärdet för arbetsro 6,2. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande förskoleklasser är 7,2.

Elevernas uppfattning rörande trygghet ger ett medelvärde på 6,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som är 8,3. För vårdnadshavare till elever i grundskolan är indexvärdet för trygghet 6,9. För samtliga medverkande skolenheter är detta värde 8,2. För vårdnadshavare till barn i förskoleklass är indexvärdet för trygghet 6,2. Motsvarande indexvärde för samtliga medverkande vårdnadshavare till barn i förskoleklasser är 8,1.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Skolinspektionens beslut

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom de bedömningsområden som granskats. Inom ramen för tillsynen har uppgifter som kan knytas till en lärare vid skolenheten framkommit. Uppgifterna rör bristande ledarskap, bristande didaktisk förmåga samt bristande ämneskunskaper. Dessa uppgifter har lämnats till annan enhet inom Skolinspektionen och handläggs i separat ordning. Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen i Högaholmsskolan.

Bedömningsområden

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna av göra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta.

Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Beslutsfattare/Undervisningsråd

Charlotta Nord
Föredragande/Utdare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Högaholmsskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Högaholmsskolan

Högaholmsskolan är en tvåparallellig grundskola som bedriver undervisning i förskoleklass till årskurs 6. Skolenheten är belägen i skolområde Söder i Malmö kommun. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn finns det 306 elever i årskurs 1–6 och 47 barn i förskoleklass. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor. På skolenheten finns det två förstelärare.